

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Megindult az építkezés*

Forrás: *Pesti Hírlap*

Bp
(Hely)

1923. 9. 23.

(Idő)

(Köt. v. filz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

728

Hely

Idő

"1923"

Személy

Megindult az építkezés.

Szünőben a munkanélküliség. — A fővároshoz tömegével jönnek az építkezési kérelmek. Az érdekképviseletnek 2000 lakása májusra beköltözhető. — Jó üzlet az építkezés.

Évek óta minden kérdés között a legégetőbb a lakásprobléma végleges rendezése. A mai időkben, amikor egy-egy lakás lelépési díja fantasztikus összegekbe kerül, a butorozott szobákat pedig épen-séggel mesébe illő anyagi és természetbeni előnyökért adják ki az élelmes főbérlok, a lakáskérdés csakugyan már végleges rendezésre vár. Ebben az ügyben annyi tárgyalás és ankét volt, az illetékes körök annyiszor nyilatkoztak, hogy e pillanatban az ülésezésekkel, küldöttségjárásokkal és nyilatkozatokból épen elég volt. Végeredményben a kormányknak be kellett látni, hogy a lakáskérdést rendeletekkel, bírósággal, Lakáshivatallal megoldani nem lehet. **A lakáskérdés megoldásához elsősorban lakás kell.** Az építkezés lassan — ugytetszik indulóban van.

Az új fővárosi építkezések között különösen divatba jött az ugynevezett ráépítés, egymásután fejelek meg az egy- és kétemeletes házakat. Rövid néhány hét alatt az ilyen munka elkészül s ez viszonylag elég olcsó és ami a háztulajdonosok szempontjából a legfontosabb, az új emeletesorok mentesek a Lakáshivatal beavatkozásától.

Az építkezés tudvalevően mindenféle engedélyekhez van kötve és jó jelnek tartják, hogy a főváros magánépítési bizottságának szinte hetenként kell üléseznie, mert naponta annyi építkezési kérelmet nyújtanak be.

Ez év elejétől szeptember első napjáig a következő építésekre adtak engedélyt: 149 ráépítésre és toldalékra, 120 földszintes és családlái házra, 36 emeletes házra, 24 villára és nyaralóra, 22 gyári irodái és raktárhelyiségre, két üzletházra, két garázsra és egy templomra.

Összesen tehát 356 magánépítkezési engedélyt állított ki a főváros, de ezen kívül megindultak az állam és a főváros építkezései is, amelyek ebben a kimutatásban nem szerepelnek.

A kormány, mint a *Pesti Hírlap* már annakidején jelentette, megegyezett a kereskedelmi és ipari érdekeltségekkel a lakásépítő akció ügyében s ennek kapcsán a *Gyosz* 1000, az *Omke* 500, a *Tébe* 500 lakásépítésre kötelezte magát. A három érdekképviselet már hozzá is fogott az építő-akció megvalósításához, ugyhoggy.

1924. év májusra már át is adhatják az új lakásokat.

Az OMKE épen a lakásépítési akcióval kapcsolatban megalakította az *Omke lakásépítő részvénytársaságot* két és fél milliárd alaptőkével. Az alaptőkét már tul is jegyezték és szeptember 22-én az első milliárdot már befizették a kereskedők. A lakásépítési törvényt ugyan még nem hozták nyilvánosságra, de azért a *Gyosz*, az *Omke* és a *Tébe* minden előkészületet megtettek az építkezések megindítására. Az építkezéseket október hónapban minden bizonynyal megkezdik; az érdekképviseleteknek a főváros legszebb utvonalaiban állnak telkek a rendelkezésükre s ezeknek beépítését májusra be is fejezik.

Minden jel arra mutat, hogy a külön építkezésekről szóló törvénnyel a lakásprobléma valamivel közelebb jutott a végleges megoldáshoz.

Sajnos, az építkezést kissé akadályozza az a körülmény, hogy a belső területeken igen kevés telek van, s ha már akad ilyen, tulajdonosuk horribilis árat kér értük.

A Lipótvárosban egy telek négyszögméterért a tulajdonos egy millió koronát kér.

Természetesen a legjobb megoldás lenne, ha minden erős egy- vagy kétemeletes házra ráhuznának egy második, illetve harmadik emeletet. De az ilyen toldalék-építkezések nagy akadályozza az a körülmény, hogy az építkezés tartamára a ház lakóit ki kellene telepíteni és ezeknek elhelyezésére nem állnak helyiségek rendelkezésre.

Az *Augusztia-telepen* 175 kislakás épült fel, az ősz folyamán pedig még kétszáz új lakás kerül tető alá.

A Juranics-uton és a Pongrác-uton is gyorsan halad az állami lakásépítés.

Eddig már 350 két- és háromszobás lakást utaltak ki és újabb 350 lakás október-november folyamán szintén beköltözhető. A testőrségi palotával szemben, az *Attila-köruton*, négy utcára néző homlokzattal, mintegy 100 lakást építenek.

Sajnos, a külső perifériákon való építkezést nagyon akadályozza a közlekedés drágasága. Mégis furesa, hogy

amíg az állami lakásépítési akció házaiban egy kétszobás lakás évi bére 30—35.000 korona, addig a közlekedés havonta egy személy számára egyszeri be és kiutazással 36.000 kor.

Igy azután a szegényebb családok nem szívesen mennek a külterületekre, hanem a drága közlekedés miatt inkább a belterületekben egészségtelen pincékben és kamrákban húzódnak meg.

Illetékes helyen nagyon sokat várnak a ma-

gánépitkezés megindulásától, amelynek kedvező előjelei már láthatók;

az állami kedvezmények a lakásépítést immár jövedelmezőbbé tették, úgy, hogy állami adóban és kincstári haszonrészesedésben az állam a nyers lakbérek 65 százalékát nyújtja az építetőnek.

Ami azt jelenti, hogy az ilyen házak tulajdonosai a bér 65 százalékát fordíthatják évenként a tőke törlesztésére. Tekintettel arra, hogy az újonnan épült házak nem esnek a Lakáshivatal hatáskörébe és a háztulajdonosok a béreket szabadon állapíthatják meg, — az építkezés egész jó üzletnek mondható. Mostanában 20—30 millió koronát fizetnek egy 3—4 szobás lakás lelépési díjául és így könnyen

elképzeltető, hogy milyen magas bérösszegeket fizetnek szívesen a hajléktalan családok, csak hogy fedél alá juthassanak.

A most folyó építkezések közül a legnagyobb a holland Corvin-áruház építkezése, amely az Apolló-kabaré helyén gyors tempóban halad a be-

fejezés felé. Említésre méltó a Gellérthegy környékén *Frigyes főherceg* kastélyának építkezése.

A volt hadserögfőparancsnok kastélya a Somló-úton épül, s egyike lesz Budapest legszebb házainak.

Novemberre elkészül a *Magyar-Amerikai Bank* berlinitéri székháza is s ugyancsak szépen halad a pesti skótmiszió Bajza-utcai tempom-építkezése. A Horthy Miklós-uti *barakiskola*, a kelenföldi *plébániatemplom* és az Erzsébet-híd budai hídfőjénél a *Hungária-ivócsarnok* építkezésénél szintén serényen folyik a munka.

Reméljük, hogy a most megindult építkezési láz nem jó magyar szokás szerint muló szalma-láng, hanem tartós lesz és az új épületek kapuin keresztül végre a konszolidáció birodalmába jutunk.